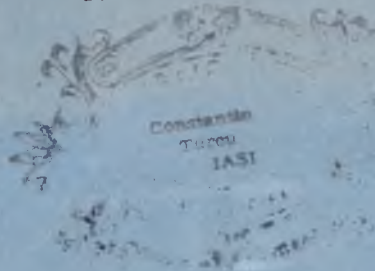

EXTRAS DIN „ARHIVA“ DIN IAȘI
DIRECTOR: ILIE BĂRBULESCU

C. A. STOIDE

Contribuții la Istoricul Mănăstirei Bisericani

Priete milor C. Turcu

cu inagorite

EXTRAS DIN „ARHIVA“ DIN IASI
DIRECTOR: ILIE BĂRBULESCU

C. A. STOIDE

I. A. Stoide

Contribuții la Istoricul Mănăstirei Bisericani

BIBLIOTECĂ
JUDEȚEANĂ
NEAMȚ
Fond „G.T.K.”

27.804

Contribuții la Istoricul Mănăstirei Bisericani

Mănăstirea centru de cultură. Cultura atât cât a putut exista în trecutul românesc, nu poate fi socotită câtuși de puțin ca o manifestare în afara vieții monahale. Condițiile materiale și obiceiul timpului împingeau aproape numai pe clerici spre carte. A încerca să se argumenteze existența unei vieți culturale în afara vieții de mănăstire, înaintea primei jumătăți a sec. al XVII, e o încercare străină cu totul de adevărul ce se oferă prin atât de dese mărturii. În țările românești, cu precumpănire pentru Moldova, viața cărturărească a sec. XV-XVII a fost nu influențată, dar născută din nevoia de manifestare și din prisosul de muncă al modeștilor servitori bisericești. De formă slavonă la început, cultura aceasta își ajunge apogeul în epoca „de înflorire glorioasă a țării” de supt domnia marelui Ștefan.¹⁾

Se continuă în sec. XVI atât în vechile mănăstiri, și în rândul întâi la Neamț, cât și în cele noi. În cursul acestui secol își face apariția și scrisul românesc, ca o cerință de desfătare sufletească a celor mulți, neînvățați, „nepedepsiți” în slavonie. Conservatoare a vechii tradiții de limbă canonică, mănăstirea rămâne pentru mult timp încă, focarul din care se recrutau din ce în ce tot mai rarii cunoscători ai slavonismului.

Dar, atunci când, pretutindeni limba românească e biruitoare, stăruința în anumite centre mănăstirești în cultivarea limbei slave, evidențiază, nu un conservatism încăpăținat și optuz, ci doar nevoia de mai adâncă pătrundere în miste-

1. N. Iorga, Istoria literaturii religioase a Românilor în St. și Doc. VII, III p. XLIV.

rile „știnței“ vremii. Era pentru timpurile noi, de rarissimi cunosători de slavonie, cunoașterea acestei limbi, o dovadă de aleasă cultură, o încoronare, și în același timp, un izvor de inspirație — clasicismul timpului. Cunoașterea cât mai amănunțită a împrejurărilor de trai, și a manifestărilor pe terenul cultural a mănăstirilor din trecutul românesc însemnează cunoașterea însăși a ceea ce a fost cultură românească.

Cu aceste gânduri dau într'un tot o serie de știri în legătură cu Bisericanii, puternic focar de viață monahală în prima jumătate a secolului XVII.

Despre fundarea Bisericanilor. Nu se poate pune nici o bază, pe inscripția „foarte târzie“, care spune că mănăstirea a fost zidită de „Ștefan Vodă sin Bogdan Vodă“ ¹⁾ Nici „cuvintele pentru post ale Avei Dosoftei“, copiate din ordinul lui Ștefan Vodă în 1475, nu sunt o cât de mică mărturie în acest sens. Au fost copiate în altă parte și manuscrisul a ajuns la o dată oarecare, în cursul sec. XVII, în posesia «Șintei Monastiri Bisericanii și a schitului lui Iosip» ²⁾. La fel s'a întâmplat, desigur cu Pravila din 1512 ³⁾ și cu Slujbenicul din 1527, ⁴⁾ și una și altul copiate alt undeva, și aduse la Bisericanii în cursul aceluiaș secol al XVII. Din nota de pe „Cuvintele pentru post ale avei Dosoftei“, de pe o notă scrisă pe un Slujbenic de „la începutul sec. al XVII“ ⁵⁾, se vede că Mănăstirea se numea și

1) N. Iorga, Istoria bisericii românești ed. I. vol. I. p. 96. O atenție specială a acordat mănăstirii Ștefan Tomșa II. Vezi anexele.

Tomșa păstra și hrisoavele M-rii, pe care în timpul năvalei în țară a lui Alexandru Movilă le încredințează lui Dosoftei, mitropolitul de mai târziu al Ardealului. (Hajdeu, Arh. Ist. I. I. pp. 92-3). Într'o regestă a unui document din 16 Iulie 1612 (7120) ni se spune că Ștefan Tomșa face danie „rugătoareii sale Monastiri ce să numește Bisericanii“ (Anexa V). E probabil ca Ștefan Tomșa să fi ridicat în locul modestului «Schit a lui Iosip», mănăstirea mai nouă; poate în inscripția pusă de dânsul și defectos păstrată, călugării de mai târziu, au citit pe „Ștefan Vodă sin Bogdan Vodă“.

2) Șt. Berechet. Importanța însemnărilor slavo-române de pe manuscrisele vechi în «Omagiu Prof. Ilie Bărbulescu p. 451.

3) Șt. Berechet, Izvoarele Ist. Dreptului românesc, curs universitar 1932-3 p. 149,

4) A. Iațimirski, Slavianskia i ruskia rukopisi rumunskih bibliotek pp. 381-2.

5) A. Iațimirski, Slavianskia i ruskia rukopisi rumunskih bibliotek pp. 374-5,

„Schitul lui Iosip“. Se înțelege după numele fundatorului. Documente contemporane cu Iosip ctitorul nu ni s'au păstrat sau cel puțin, nu se cunosc până acum. Totuși au existat, și pe baza unor mărturii mai noi, care vorbesc și de aceste documente, se poate calcula cu aproximație data fundării; o mărturie a lui Ștefan părcălab de Neamț, către Domnul Miron Barnovski (1626-9), vorbește de niște zapise „ce au fost date de părintele Iosip starețul Mănăstirii la nește poslușnici ce au fost având de demult credincioși ca să le ție. Intru ceea s'au tâmplat moartea părintelui starețului. Alți călugări ce au fost au întrebat pe poslușnici de ceste urice, ci nu le-au dat. Ce au stătut închise până acmu, când au fost acmu nește strănepoți acelor poslușnici bătrâni și le-au aflat și le-au dat părinților, dinaintea noastră“ ¹⁾ Ștefan, părcălabul de Neamț, prin felul în care designează în mărturia sa pe „Iosip starețul“, se vede că vorbește despre o persoană prea cunoscută pe atunci, cari nu poate fi alta decât aceia a ctitorului, al cărui nume Monastirea îl și purta. Relația aceasta, care vorbește de strănepoții din 1626-9 ai unor proslușnici trăitori în timpul lui Iosip starețul, fixează anume data la care va fi trăit acesta: cu trei generații înainte, deci între 1540-50. Intre aceste date trebuie fixată și zidirea Mănăstirii primitive, a schitului lui Iosip. Cele mai vechi hrisoave domnești, despre care anume se face amintire, nu merg însă mai departe de domniile lui Petru Șchiopul și Ieremia Movilă. Documente de la acești din urmă domni sunt menționate în mărturia pe care o dă în 1627 Dosithei mitropolitul Ardealului către Nil egumen de Bisericiani. Aceste documente și altele, în timpul năvalei în Moldova a lui Alexandru Movilă, fusese încredințate de Ștefan Tomșa, lui Dosithei și de Dosithei unui Ștefan de Sinești. Ingropate de Ștefan documentele au fost găsite la desgropare putrezite și „s'au risipit“ ²⁾.

Averea Mănăstirii; danii și cumpărături, procese de revindecări de hotare, falșuri de hrisoave. În „Catastihul de sămile tuturor mănăstirilor din țară“, alcătuit în Ianuar 1743 de o comisie formată din doi episcopi și din marele spătar după porunca lui Constantin Mavrocordat, M-rea Bisericiani e trecută

1) B. P. Hajdeu, Arhiva istorică a României, I. I. p. 92.

2) Hajdeu op. cit. pp. 92-3.

ca proprietară a 8 sate întregi sau părți, două braniști, o moară și o vie la Gârle în Putna ¹⁾. Era un domeniu destul de întins, alcătuit cu timpul prin daniile sufletelor pioase și cumpărături. Nu ni s'au păstrat hrisoave de întărire și danie a moșiilor M-rii din secl. XVI. Se face totuși mențiune de unele din ele datând încă din vremea lui Iosip primul egumen, deci de acte de prin 1540-50, în mod vag, fără a se arăta ce acte erau și de la cine. Tot numai amintire se face și despre documente dintr'o epocă mai nouă: de hrisoave de la Petru Șchiopul și Ieremia Movilă.

Actele amintite și probabil încă altele s'au pierdut în diferite împrejurări. Cel mai vechi act, în legătură cu M-rea, pe care l'am putut găsi, e un hrisov de întărire dat de Simion Movilă, pentru o danie mai veche făcută de Ieremia. La 9 Mart 1607, Domnul întăria Bisericanilor o moară la Averești, sat atârănător de ocolul Târgului Piatra ²⁾. În Iunie 1608 Constantin Movilă întăria și el această stăpânire ³⁾. La 23 Noembrie 1611, în ajunul părăsirii scaunului, același întărea călugărilor, după un zăpis, dania făcută în satul Orbic de Dumitra giupâneasa lui Ciolpan și de fiica ei Crăstina, giupâneasa lui Samoil pah.; în hrisov se spune că ele s'au dat M-rii: „cu toată partea lor de bucate și vite și cu partea lor de ocină câtă li se va alege, din satul Orbicu și cu heleșteu și moară în pâraul Orbicului și cu altă moară în apa Bistriții și niște vii la Bacău și schitul lui Ciopan monah“ ⁴⁾.

La 16 Iunie 1612 Ștefan Vodă Tomșa face danie „rugătoarii sale Monastiri ce să numește Bisăricanii“, satul Troița, întărindu-i și stăpânirea asupra morii din Averești ⁵⁾. Ni s'au păstrat o serie de regeste de documente de la Ștefan Tomșa, Radu Mihnea, Gaspar Grațiani, Alexandru Iliaș, și unul, așa de rar, de la Alexandru Movilă, prin cari să specifică întăriri domnești către Bisericiani pentru satul Troița și moara din Averești ⁶⁾.

1) I. Bogdan, Sămile mănăstirilor de țară din Moldova pe anul 1742, în Buletinul Comisiei Istorice, I. p. 256.

2) Anexa I.

3) Anexa II.

4) Anexa III.

5) Anexa IV; 6) Anexele VI, VII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVII.

Din când în când se amintesc și procese de revendicări de hotar pe care le-a avut M-rea cu alte comunități călugărești ca: Schitul Vânători, Mănăstirea lui Aron Vodă, Sf. Troiță și Bistrița ¹⁾).

La 14 April 1620 Maria, văduva postelnicului Dumitru Paleologul, dă mănăstirii satul Vânătorii cu vad de moară în Bistrița ²⁾. La 7 Aprilie 1622 Ștefan Tomșa dă carte babii Alexoaii pentru a-și stăpâni cât va fi vii bucatele ei: boi, vaci, cai și oi; după moarte vor trece în stăpânirea Bisericanilor, conform dorinței exprimate de ea și soțul ei ³⁾. La 9 Iunie 1625, Radu Mihnea îi întărea stăpânirea pe o poiană „Intre Vaduri“, în gura Părăului Uscat ⁴⁾. În Ianuar 1632 M-rea cumpără de la feciorii fostului vornic Nădăbaico: două vaduri de moară în Belcești ⁵⁾. La 28 Aprilie 1632 Alexadru Iliăș întărea M-rii cumpărătura și dania, satul Fitingeștii la gârla Putnei, pe care o avea de la Eustatie log. Satul avea vad de moară și vii ⁶⁾. La 25 Mai acelaș an întărea și cumpărăturile făcute de M-re de la Candachia giupâneasa lui Goe biv vornic, jumătate din Șandreni la ținutul Bacăului ⁷⁾.

Parți din Căndești cumpără M-rea dela „Toader și Tudora ficiorii lui Dumitru Meleşcu“ la 13 Oct. 1631. ⁸⁾ Cu mărturii false ridicase proces Zaharia Zamă cu neamurile lui asupra călugărilor. Mărturiile „de oameni buni“ dau dreptate Bisericanilor. ⁹⁾ La 18 Mai

1) Anexele: IV. XVI. XVIII, XX, XXI. XXXI.

2) Hajdeu, Arhiva Istorică I. I. p. 69-70. Pentru Vânători Bisericanii au proces cu călugării de la Bârnova în Domnia lui Moise Movilă. Câștigă Bisericanii, Domnul găsind „că stăpânirea de la Bârnova s'au făcut fără de pravilă și fără de obiceiul pământului (Uricarul V pp. 224-8).

3) Anexa XXIII. 4) Anexa XXV. 5) Anexa XXVIII.

6) Uricarul V, pp. 222-4.

7) Gh. Ghibănescu, Ispisoace și Zapise II. I. p. 8.

8) Ghib. Isp. I, II p. 234.

9) La 6 Iulie 1634 Vasile Lupu pe baza cercetării la fața locului dădea câștig Bisericanilor (Ghib. Isp. II, I p. 85). Cercetarea o făcuse înainte de această dată Popa Ioan din Rediu și Comărzan (Ghib. Isp. II, I p. 82-3 apoi Gheorghe Boțul, Cămărzan și Păntelei. (Ibidem p. 83-4). În Octombrie 1637 neînțelegeri se iviau din nou între călugări și răzășii din Căndești pentru fân (Ghib. Ispisoace II, I p. 143). În Mart 1638 Vasile Lupu dădea Bisericanilor, care câștigase iarăși procesul, hrisov de întărire pe Șendrești și Căndești (Ibidem II, I p. 155). Mai târziu și Zaharia Zamă împreună cu alți răzăși lăsau ocinile lor M-rii. Vasile Lupu le întărea la 4 Ianuar 1641 (Ibi-

1634 Vasile Vodă Lupu judecase pricina dintre Bistrița și Bisericiani pentru o poiană „dreaptă danie și miluire M-rii [Bisericiani] de la Domnul Ștefan Tomșa“. Vasile Vodă dă dreptate Bisericianilor.¹⁾ În Octombrie 1636 M-rea cumpără un loc în Românești de la feciorii lui Cocioban, de acolo.²⁾ Prin 1649, Ion și Mihail călugării de Bisericiani dau nepotului lor Eladie călugărașul un pomot. După moartea lui, pământul va trece M-rei.³⁾ La 2 Iunie 1650 negustorul Adam Ion de la „Șarhorod din țara leșască“ să învoiește cu egumenul Mitrofan de Bisericiani și cu Maica Drosida de la M-rea de peste vale [Vânătorii], să facă pentru Bisericiani un heleșteu pe locul Vânătorilor. Peștele vânat va fi dat pe din două cu M-rea de peste Vale.⁴⁾

La 27 Noembrie 1650 Filip feciorul Vârnavei cu nepoții vând lui Iosip egumenul de Bisăricani: locul numit Tortoești în hotarul târgului Piatra.⁵⁾ Între vânzători fusese și feciorii lui Leonte, care-și dăduse ocina pentru „o cergă și două scoarțe turcești“. Călugării nu achitase costul pământului și târziu după moartea lui Iosip, în 1665, feciorii lui Leonte îi chiamă la judecată. Pentru împăcare Bisericianii dau 8 oi.⁶⁾ În Mai 1665, butnarii din Mărăței Pietrii în frunte cu Vasile Starostele vând Mănăstirii niște delnițe „ce au fost între vaduri“. Odată cu dânsii vând și târgoveții de Piatra o Dumbravă tot între vaduri Unii și alții vindeau pentru a face om de oaste, la cererea lui

dem p. 228). În Aug. 1647 Domnul întărea M-rii stăpânirea pe trei bătrâni în acelaș sat (Ibid. Isp. II, II p. 134). În August 1649 M-rea avea pâră pentru aceste pământuri cu Popa Maxim, Vasile diaconul și Ion feciorul lui Gânscă. (Ibidem p. 216-7). În Oct. acelaș an, Domnul, după hotarnica făcută de C. Bantăș, întăria M-rii jumătate din Căndești. (Ibidem pp. 220-1).

1) Anexa XXXI.

2) Hajdeu, Arh. Ist. I, I pp. 86-7. Contra călugărilor se scoală „alți răzăși cu Irimia Morariul Săcaniilor și cu alți oameni, deci au mers la casa Mănăstirii de au suduit călugărașul de lege și i-au făcut destul val și destulă scârbă“. Călugării reclamând, o anchetă e făcută de toți dregătorii de ținut. Mărturia o iscălesc: Dumitru staroste de Putna, Irimia Dabija pârcălab, Ioniță și Pepele iuzbași, Scântee vâtavul, Ilie vornicul de Vrancea și Lupul Călărașul. (Hajdeu Arh. Ist. I, I p. 93).

3) Hajdeu op. cit. p. 94.

4) Ibidem pp. 78-9.

5) Loc. cit. p. 95.

6) Ibidem.

Eustratie Vodă Dabija.¹⁾ În pricinile de pământ lupta era prea aspră pentru a nu se recurge la mijloace neonestе. Un oarecare călugăr Pavel mărturisește în 1631 că au venit la dânsul, „Gheorghe Pângărăceanul cu carte de la Nil și de la tot soborul [de Pângărați] și au adus un uric pecetluit și nescris și s’au acolisit de mine să-l scriu“. La scris pe Braniștea Bisericanilor. Jură că unicul e falș.²⁾ În acelaș sens mărturisește la 13 Ianuarie 1631 diaconul Bilăi ot târg Șehi înaintea boerilor ținutali: după îndemnul lui Neculai egumen de Bistrița și a călugărilor de acolo „au ras un uric, cu nește meștersuguri diavolești, de l’au ras peste totul și l’au scris hiclean . . . și au pus întrânsul și hotarul mănăstirii Bisericanilor“. Bilăe făcea mărturia „căci că s’au spăriat de moarte dintr’o zacare“. ³⁾ Altă dată Bisericanii pretind „că au dat zeci de lei ace bucată de loc [din hotarul Dăneștilor] de au plătit o moarte a unui copil la vornic Boul ce s’au fost găsit pe acel hotar“, al M-rii de peste vale“. ⁴⁾ Mărturia lor se dovedește falșă.

Insemnări de pe manuscrise. Episcopul Melchisedec a publicat în ale sale „Notițe“ o listă a manuscriselor care au aparținut odată bibliotecii Bisericanilor ⁵⁾. Figurează în această listă multe mss. din sec. XVII. O mică parte numai dintre ele se mai găsiu la M-re în momentul în care Academia Română lua inițiativa transportării acestor prețioase mărturii ale trecutului în depozitele ei. Din nefericire s’au găsit aproape numai mss. care începeau cu secl. XVIII-a; ele au fost studiate de dl. Al. Lapedatu ⁶⁾. Din sec. XVII, în afară de simplele mențiuni făcute de Episc. Melhisedec în „Notițele“ sale, se găsesc publicate însemnări de pe manuscrisele care au aparținut Mănăstirii, în unele studii ale istoricilor noștrii și mai ales în operele rusului Iațimiski, istoriograf bine documentat și distins paleograf, dar om de-o moralitate elastică ⁷⁾ și care desigur nu e strein și de „pierderea“ atâtor mss. ale Bisericanilor.

1) Hajdeu loc. cit. p. 79-80.

2) Ibidem p. 106.

3) Hajdeu, Arh. Ist. I, I p, 71.

4) Anexa.

5) N. Iorga, Ist. bisericii rom. vol. II p. 92 nota 1.

6) Ibidem.

7) I. Bogdan, Letopisețul lui Azarie p. 6 nota 1.

Fără a se fi încercat după studiile lui Melchisedec și ale d-lui Lapedatu a se considera într'o privire de ansamblu datele mai nou scoase la iveală despre manifestările cărturărești ale Bisericanilor în secl. XVII, Dl. Iorga observase încă de mult rosturile culturale ale M-rii. D-sa, vorbind despre Mitrofan care făcuse „pecetea psaltirei slavo române“ din 1680, și despre Pahomie ajuns mitropolit de Voronej în Rusia, ambii „de postrig“ de la Bisericiani, admiseseră că Mănăstirea a fost „se pare, o mănăstire de cărturari“¹⁾. E mai mult ca probabil, că schimbările și greutățile abătute asupra pământului Moldovei în decursul timpurilor au fost resimțite și de Bisericiani. Aceste schimbări au făcut ca numeroase manuscrise, de conținut variat —, din ce a putut fi salvat, se vede că au existat aici și mss. cu conținut juridic și cronicăresc, datând multe din ele din secl. XVII, copiate aici sau aparținând Bisericanilor prin danie—au fost pierdute, poate pentru totdeauna. Aceiași soartă vor fi avut puținele mss. din secl. XVI; e cert că până la noi n'a ajuns nici un ms. despre care să putem afirma cu siguranță că a fost scris sau măcar a aparținut Bisericanilor în acest secol. E aceasta o dovadă de situația modestă, în această epocă a M-rii, dar e în același timp și o dovadă de greutățile și jafurile pe care le-a suferit pe atunci modestul schit al lui Iosip monahul. De multe ori va fi rămas din M-re numai pereții. Abia după ce Miron Barnovschi a făcut zid împrejurul M-rii și câțiva dintre boerii timpului, au făcut turnurile de pază, viața în Mănăstire a recăpătat oarecare siguranță²⁾. Abia din Sept. 1617 ni s'a păstrat manuscrisul unei psaltiri despre care știm sigur că a aparținut M-rii la acea dată. Era o danie a monahului Arsenie care o cumpăraseră pentru importanta sumă de 20 de taleri. Firește era scrisă în l. slavonă³⁾. O altă psaltire, într'un sbornic, care conținea și alte texte, un Acatist și Paraclisul Precestei, copia „robul D-lui Ieromonah Isaia“ „în zilele blagocestivului Io Miron Barnovschi Voevod“, și anume la 24 Ianuar 1628⁴⁾. Din prima

1) N. Iorga, Istoria lit. religioase a Românilor p. CXC VII.

2) Acelaș Ist. Bisericii vol. II, p. 91-2.

3) A. Iațimirski, Slavianskia rukopisi Neamțkago monastirja v Rumainii, Moscova 1898 p. 22.

4) Acelaș, Slavianskia i ruskia rukopisi rumunskih bibliotek pp. 3963 370.

jumătate a secl. XVII e și însemnarea de pe un leturghier pe care Grigore Gheanghea îl cumpără și-l dă „*кк монастыр ѿ-снѣок*“, pentru pomana sa și a soției Anisia ¹⁾. În 1631 „în zilele lui Alexandru Voevod“ eromonahul „Gheorghe de Biserici“ face „cu cheltuiala sa“, adică cumpără, Mănăstirii o leturghie ²⁾. La 18 August acelaș an, eromonahul Partenie, altcineva decât starețul contemporan, cu acelaș nume, transcriitorul unui Apostol, menționează că a terminat, în acea zi la orele 3 epistolia Sf. Pavel către Evrei ³⁾. Bucuros de lucrul terminat cuvioșia sa înalță „atot văzătorului și prea bunului Dumnezeu slavă, mărire“... Un eromonah Misail, care poate pe drept a fost identificat cu adnotatorul croniciei lui Ureche—Simion Dascălul, scrie în 1652 un Apostol (Praxiu) în românește ⁴⁾. Un leturghier copiat la 14 Mart 1658, era cumpărat de eromonahul Mihai pentru 12 lei și dat Bisericanilor, „ca să-i fie lui pomană și părinților.“ Era scris în slavonește ⁵⁾. În 1672 „mult greșitul erodiacon Ioanichie“ scria un evangheliar slavonesc. Câteva „cercări de condei“ de pe ms. de „smeritul popa Misil ot S-ta Mănăstire Biserici“ și de „Eromonahul Verna[v] egumen ot S-ta monastire Biserici“, care în românește scrie „pace și sănătate la Dumneata“... ⁶⁾ Era poate numai o ambiție a „smeritului“ care ar fi vrut să se intituleze egumen. O notă pe Psaltirea dată în 1617 Bisericanilor de Arsenie eromonahul menționează vizita din 1683 a lui Duca Vodă la M-re ⁷⁾. Pe un tetraevangheliar datat de Iațimirski în secl. XVII, o notă spune că „acest tetraevanghel [e] de la bătrânul Iosif“; o alta din 27 Ianuarie 1695 face cunoscut că „Dumitrașco sin a preutului Gligori Pădure“ „la Biserici s'a îmbrăcat în portul svinților îngeri“ ⁸⁾. Din secl. al XVII, și anume din prima jumătate „când la Biserici era stareț Nil“, e și nota de pe un ms. al unei Psaltiri făcută și

1) Ibidem 374-5-a.

2) Șt. Berechet loc. cit. p. 455.

3) Ibidem p.

4) I. Bianu, Catalogul mss. I p. 165.

5) Iațimirski, Slavianskia i ruskia rukopisi rumunskih bibliotek p. 373.

6) Iațimirski op. cit. p. 329.

7) Iațimirski, Slavianskia rukopisi Niametkago monastirja v Rumajinii, p. 82. Nota se găsește pe foaia 215 a ms.

8) Iațimirski, Slavianskia i ruskia rukopisi etc. p. 324.

dăruită Mănăstirii de Iorist „cel ce este întru monahi călugărul“ pentru sufletele „lui Gherasim și al Călinei și al copiilor lor Gheorghie și Efrem de la Dărmănești ¹⁾).

Am schițat această „contribuție“ la istoricul Bisericanilor cu gândul de-a pune la îndemâna cercetătorilor în rândul întâi, câteva știri inedite despre trecutul Monastirii, și în al doilea, notele de pe mss., aceste din urmă publicate în două dintre cărțile lui A. Iațimirski. Mi s'a părut că ar putea fi întru câtva necesar și cunoașterea în extenso a știrilor utilizate aici. Pentru aceasta dau și o:

Anexă

I

1607 (7115) Mart 9. Danie și întăritură a lui Simion Movilă V. ce dă M-ri Bisericanilor o moară de la Averești ce este supt ascultarea târgului Pietrei.

Arh. St. Iași Tr. 1137, op. 1290 Dos. 55 fila 49

II

1608 (7116) Iuni 23 Dania și întărirea D-lui Constantin Movilă V. tot pe moara de la Averești.

Ibidem.

III

1611 (7120) Noembri 23. De la Constantin Movilă V. ispisoc cuprinzător că înaintea Domnii Sale au mărs călugării de la Monastirea Bisericani cu un zăpis de mărturie de la Dumitra giupăneasa lui Ciolpan și de la fata ei Crăstina giupăneasa lui Samoil pah. precum înaintea morții lor de bună voe lor s'au dat ctitoriță la acea Monastire cu toată partea lor de bucate și vite și cu partea lor de ocină câtă li să va alege din satul Orbic și cu heleșteu și moară în pâraul Orbicului și cu altă moară în apa Bistriții și niște vii la Bacău și cu schitul lui Ciolpan monah, spre a lor veșnică pomenire. Și au dat și dresese de cumpărătură ce au avut de la Petru și Ieremia V.

1) Berechet op. cit. p. 457.

Iar după aceea sculându-se toate niamurile acelor giupănese au părăt de faţă pi călugări, că zapisul acela n'ar fi fost adevărat şi giurând călugării şi pah. Samoil s'au îndreptat şi s'au întărit veşnică stăpânire Monastirii pe afirosiri. Şi la argintărie ce va fi să nu aibă treabă călugării.

Arh. St. Iaşi Pachet XXVIII.
doc. 31

IV

1612 (7120) Febr. 5. De la Domnul Ştefan Vodă [Tomşa] ispisoc întăritor Monastirii Bisericiani pe însămната giumătate din satul Orbicul parte ce din sus.

Condica K. 346 p. 89.

V

1612 (7120) Iunie 16. Dania Domnului Ştefan Vodă rugătoarei sale Monastiri ce să numeşte Bisăricanii pentru satul Troiţa şi asămene întăreşte mai sus numitei sale Monastiri a ei dreaptă ocină şi moşie o moară pe apa Cracăului cu satul Avereşti.

Arh. St. Iaşi Tr. 1137 op. 1290 dosar 55 fila 49.

VI

1612 (7120) Iunie 17. Dania D-lui Ştefan V. pe satul Troiţa şi pe moara de lângă satul Avereşti, rugătoarei M-ri Bisericiani.

Ibidem.

VII

1612 (7120) Iunie 18. Cartea D-lui Ştefan V. cătră dregătorul de la Piatră făcându-i ştire c'au miluit S-ta Mănăstire Bisericianii cu un sat Troiţa şi cu o moară ce este în hotarul ma sus arătatului sat.

Ibidem

VIII

1613 (7121) Ghenarie 17. Carte de giudecată a D-lui Şte-

fan V. între monahii de la M-rea din țarina Eșului [Aron Vodă), și între rugătorii călugări de Sf. Mănăstire Bisăricanii pentru moara de lângă satul Averești, dându-i rămași din toată legea țării [pe călugării de la Aron Vodă].

Ibidem

IX

1613 (7121) Martie 30. Uric pe pergament a D-lui Ștefan V. dând și întărind M-rii Bisericanilor satul Troița și moara de lângă satul Averești și alte.

Ibidem

X

1613 (7122) Dec. 19. Cartea D-lui Ștefan V. întărind călugărilor de Bisăricani a stăpâni și a apăra hotarele satului Troița pe unde au hotărât credinciosul Vasăli spătar.

Ibidem

XI

1615 (7125) April 6. Uric pe pergament a D-lui Ștefan Tomșa V. dăruitor M-rii Bisăricani pe satul Troița pe apa Cracăului cu vaduri de mori și cu toate hotarele lui, și veniturile câte sânt pe dânsul, arătând și încredințătoarele hotare.

Ibidem.

XII

1616 (7124) Iuni 13. Danie și întărire a D-lui Alexandru Movilă M-rii Bisăricanilor satul Troița pe Cracău, cu locuri de moară și cu toate hotarele lui, și a sa moșie o moară ce este pe apa Cracăului alătura de satul Averești.

Ibidem.

XIII

1616 (7124) Aug. Dania și întărirea D-lui Radu V. sfintei M-ri Bisăricanii după miluirea dela Irimia V. și întăritură dela Ștefan V. o moșia de la satul Averești pe Cracău.

Ibidem p. 50.

XIV

1617 (7125) Iuni 15. Cartea D-lui Radu V. înputernicind pre Mănăstire [Bisăricanii] a stăpâni satul Troița și morile și tot hotarul pe unde au hotărât credinciosul lor Vasile spătarul, după danie...

Ibidem.

XV

1618 (7126) Mart 14. Uric pe pergament a D-lui Radu V. dăruind M-rii Bisăricanii satul Troița după miluirea de la Ștefan Tomșa și un vad de moară de la Irimia Movilă, arătând și sămnile hotară încungiurătoare satului Troița și locul morii.

Ibidem.

XVI

1618 (7126) Mai 4. Carte de giudecată de la Gașpar Vodă ce au avut Mănăstirea Bisăricani cu Schitul de peste Vale ') [Vânătorii], prin care se dă schitul rămas de giudecată.

Ibidem fila 18.

1) Se cunosc puține lucruri despre schitul de maici „De peste Vale” [Vânătorii]. Un doc. din 1650 a publicat Hajdeu (Arh. Ist. I. I p. 78-9) și recent preotul C. Matasă a dat câteva date și pomelnicul M-rii în cartea Sf. Sale „Palatul Cnejilor”. În dosarul 55 op. 1290 transport 1137 am găsit pe lângă o serie de regeste și doc, în extenso tratând relațiile schitului de peste Vale cu Bisăricanii și trei surete depe hrisoavele unor domni de la sfârșitul sec. XVI pentru întăriri făcute numai acelui schit. Deși nu au nici o legătură cu Bisăricanii le reproduc aici pentru a fi astfel mai la îndemâna cercetătorilor.

a

[27 Iulie 1574]. Suret. Petru Vvod cu mila lui Dumnezeu Domn pământului Moldaviei, am dat această carte a noastră călugăriților ot Vânători cum că să fie ele tari și puternice cu această carte a noastră așa ține loruși o moară ce este în Dănești; și pentru ca nime să nu aibă a le supăra și a le asupri înaintea aceștii scrisori a noastre.

Domnul au zis

S'au scris în Iasi la anul 7082 Iulie 27.
loc. cit, fila 108.

b

[1580 Ghenar 27]. Io Iancul Vvod cu mila lui Dumnezeu Domn pământului Moldaviei, au dat Domnia me și au miluit pre a noastră rugătoare M-re de peste apa Bistriții ce să cheamă Vânătorii cu un sat anume Dăneștii și cu

XII

1618 (7127) Sept. 8. Cartea D-lui Gașpar V. cu a ei tălmăcire, cuprinzătoare că au dat și au miluit și au întărit călugărilor de la M-reă Bisăricani o poiană dintre Vaduri, ce este în gura pârăului Suhăi, la vadul cel din sus, și până la vadul cel din gios pe amândouă părțile din deal în deal până în pădure. Care tot hotarul acesta este împreunat cu svânta M-re Și această poiană au fost dreaptă domnească și le-au fost lordanie și miluire de la Ștefan Vodă Tomșevici. De aceia să le fie lor și de la Domnia Sa danie și miluire și întăritură cu tot venitul nestrămutat nici odinioară în veci.

Cond. de anof. 142 fila 58.

Regestă mai scurtă la Div. Domnesc. Tr. 1450
dos. 48 fila 328.

XVIII

1619 (7127) Mai 9. Carte de giudecată a D-lui Gașpar V. între călugării de Bisăricani și între călugărițele de la Vânători pentru două mori din hotarele satului Troița, aproape de satul Averești, unde se lovesc hotarele. S'au îndreptat călugă-

o moară, care sat au fost al nostru drept Domnesc supus ocolului de Piatră. Deci să fie a Sf. Monastiri de la noi cu tot venitul.

Domnul au zis.

S'au scris în Iași la anul 7088 Ghenar 27

Gavril log. au învățat

loc. cit. fila 110

c

[1596 Iulie 1]. Ieremia Movilă V. cu mila lui Dumnezeu Domn pământului Moldaviei, s'au milostivir Domnia me și am întărit și am dat rugătoarelor noastre călugărițe de la Sfânta Mănăstire de pe se apa Bistriței un sat ci să chiamă Dăneștii și cu o moară și cu tot venitul, după cum au dresuri și de la cei mai dinainte Domni bătrâni. Drept aceia nimeni să nu aibă treabă din slugele noastre sau dregătorilor din târgul Pietrii cu acel sat, ci să le fie lor și de la noi danie satul cu tot venitul și altul să nu să amestece înaintea cărții Domnii mele.

Înсуși Domnul au zis.

S'au scris în Suceava la 7104 Iulie 1

Damian vist. au învățat

S'au tălmăcit de Chiriac Ieromonah de la M-reă Neamțului la anul 1836
Dechemvre 28.

loc. cit. foaia 112.

rii de Bisăricani dând rămasă pe călugărițe din toată legea țării.

Tr. 1137 op. 1290 dos. 55 fila 50.

XIX

1619 (7127) Iuli 1. De la Gașpar V. ispisoc asămene întăritor numitei Monastiri Bisăricani [pe satul Orbic], încă și cu blăstămuri.

K. 346 p. 89.

XX

1619 (7127) Iuli 30. De la Anastasie Crimcoviți mitropolitul Suceavski, ceste cuprinzătoare de giudecata călugărilor de Biserici cu călugării de la Sf. Troița și cu sămințiile lui Ciolpan călugărul și încă văzându-se la călugării de Bisăricani, un zapis de la Dumitra giupăneasa lui Ciolpan, și de la Crăstina fata lui Ciolpan și ispisoace Domnești s'au dat rămași pre Troiceni și pe sămințiile lui Ciolpan întărind stăpânirea M-rii Bisăricani iarăși cu blăstămuri.

Ibidem.

XXI

1619 (7127) Iulie 27. Noi Gașpar Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei scriem slugii noastre ispravnicului (sic) de Piatră și dăm știre pentru trebuințele rugătorilor noștrii călugării de la S-ta Monastire ce se chiamă Bisăricanii, cum că ei s'au giudecat de față înaintea Domniei mele cu rugătoarele noastre călugărițe din Sf. Mănăstire [de peste vale] pentru o vale din Vânători și o moară. Deci Domnia mea cu tot svatul am socotit asupra lor și am aflat cum că acea moară să fie călugărilor din Bisăricani să aibă ei a o ține. Iar hotarul moșiei Dănești să aibă a-l ține călugărițele. Deci, cum vei vedea această carte a Domniei mele apoi să mergi acolo până la moșia Dănești însă să aduni oameni buni și bătrâni cei dimpregiur megiași și până unde vei afla mai cu dreptul cu acei oameni buni și cu sufletele voastre, așa să aibă a ține hotarul moșiei Dănești călugărițele, după hotarul vechi pe unde au ținut din vremile cele vechi. Așa să fie și pe noi să nu supere. Domnul au poruncit

S'au scris în Iași la let 7127 Iuli 27.

Nebojatco Logofăt.

S'au tălmăcit de mine Natanail Ieromonah din Sf. M-re Neamțu.

Tr. 1137 op. 1290 Dos. 55 fila 102.

XXII

1620 (7129) Noembrie 29. Dania și întărirea D-lui Alexandru Iliși pe satul Troița cu locu de mori și pe moara de alăturea cu satul Averești.

Ibidem fila 50.

XXIII

1622 (7130) April 7. Suret de pe o carte gospod de pe sârbie de la Ștefan Tomșa scrisă în Iași de Lucoci uricariul la let 7130 April 7.

Dat-am această carte a Domniei mele Babii aceștia anume Alexoei din Popești ținutul Neamțului, precum ca să fie tare și puternică cu această carte a Domniei mele ași stăpâni și ași apăra dreaptele bucati ce ari: boi, vaci, cai și oile și altele. Nimărui nimic să nu aibă a da ci să aibă a să hrăni de la dânsule până când va fi cu viață. Iară după moartea ei, bucatele și câte îi vor rămâne să rămâne a M-rii Bisăricanilor, iar nepoții săi mai mult să nu aibă nici un amestec, pentru că au adus înaintea Domniei mele și carte de la Igumenul și tot soborul a sfintei mănăstirii Bisăricanilor, arătând că ea cu bărbatul ei după moartea lor s'au dat mai sus numitei Sfintei Mănăstiri cu toate bucatele lor și cu banii lor, iar pentru moșie nu au nemic. Drept aceia nime să nu aibă a-i face nici o supărare, împotriva cărții noastre aceștia. De pe sârbie pe limba moldovenească am tălmăcit la anul 1809. Sept. 3 Clucer Pavel Debrici.

Arh. Stat. Pachet 101 doc. No. 1.

XXIV

1625 (7133) Mart 29. Dela Gheorghi vornicul de Costăni și Savin Sulger, mărturie hotarnică, cari din porunca Radului Vodă arată că de față cu egumenul și călugării de Biserici și Pintilie de Hărlicești cu răzășii lui de Orbic au ales și hotărât parte de ocină acei monastiri, giumătate din giumătate de satul Orbicul, după cum le răspund ispisoacele, alegând partea Monastirii ce să fie partea ce din sus și din câmp și din vatra satului. Și au pus stâlpi și despre apăsați (sic) precum și mai înainte au ținut părinții lor și după cum s'au hotărât vatra satului și câmpul așa să fie, și să nu aibă a trece peste stâlpi nici călugării nici Pelin cu răzășii lui, iar despre rândul pădurii

și dumbrăvii și a luncii să ție frățești precum au ținut și mai înainte și o curătură din luncă ce este lângă curătura lui Robcă ce au fost a lui Ciolpan, cum și două poeni cari sânt din sus de sat, pe apa Orbicului ci sânt curăturile lui Ciolpan, asămenea și trei curături a lui Ciolpan ce sânt pe București, toate să le ție călugării.

K. 346 p. 90.

XXV

1625 (7133) Iuni 9. Asămenea cartea Radului Vodă că au întărit stăpânirea M-rii Bisericiani pe o poiană cu fânați dintre Vaduri, care este în gura Pârâului Uscat, dela vadul cel din sus și până la cel din gios; pe amândouă părțile, din deal, până la pădurea ce este tot hotarul împreunat cu Sfântă Monastire.

Anaf, 142 f. 58v și regestă mei scurtă la Div.
Domnesc Tr. 1450 dos. 48 fila 328.

XXVI

1626 (7134) Mai 27. Dela D-l Miron Barnovski Movilă V. ispisoc întăritor acei numită Monastire Bisericiani, după cuprinderea aceiași mărturii hotarnică însemnată în urmă (Anexa XXIV).

K. 346 p. 90.

XXVII

1630 (7139) Noembrie 8. Mărturie de la Atanasăi egumenul de la M-rea Tazlău și alții, cuprinzătoare că ei aflându-să în țara de jos au venit înaintea lor popa Partenie de la M-rea Bisăricanii dimpreună cu Irimia și Dumitrașc și Costandin ficiorii lui Nădăbaico și cu alți frați ai lor, pe care i-au întrebat călugării de la Bisăricani pentru două vaduri de moară din Belcești cum le este rândul, adică numai ei le țin sau și alți frați împreună; iar numiții Irimia, Dumitrașc și Costandin au răspuns că după împărțală, acele dou vaduri le-au venit numai în partea lor, după cari apoi s'au tocmnit cu ei călugării de la Bisăricani și le-au cumpărat de veci aceli două vaduri de moară.

Anaf, 20 f. 81.

XXVIII

1632 (7140) Ghenari 16. Zapis de la Dumitrașc, Irimia și Tudosia și cu toți frații lor, ficiorii vornicului Nădăbaico, prin care vând călugărilor de la Bisăricani aceli două vaduri de

moară din Belcești la Putna în gârla din gios, zicând că locul de câmpu nu l'au vândut.

Ibidem.

XXIX

1632 (7140) Mai 25. De la D-l Alexandru Ilieș ispisoc iarăși întăritori Monastirii Bisăricanii pe parte din Obric și cu heleșteu și moară în apa Orbicului și cu altă moară în apa Bistriții și cu niște vii la Bacău și cu schitul lui Ciolpan Monahul.

K. 396 p. 89.

XXX

1633 (7142) Săpt. 12. Ispisoc sârbesc cu tălmăcirea lui făcută de pitarul Ion Stamatî, întăritoari Mănăstirii Bisăricani asupra acelor două vaduri de moară după zapisul de mai sus (Anexa XXVIII).

Anaf. 20. f. 81.

XXXI

1634 (7142) Mai 18. Cartea D-lui Vasile V. cu a ei tălmăcire, cuprinzătoare că s'au giudecat înaintea Domnii sale și a boerilor, călugării de la M-rea Bisăricanii cu călugării de la M-rea Bistrița pentru o poiană de fânaș, și cu dumbravă prin pregiurul ei dintre vaduri, ce este în gura pâraulul Suhăi, zicând călugării de M-rea Besăricanii că ace poeană este dreaptă danie și miluire M-rii de la D-l Ștefan Tomșa V. și de la Radul V. cu întăritură de la Barnovski V. precum au arătat diresă și danii pe acea poiană. Și călugării de la M-rea Bistrița cu vicleșug o ar fi tras la stăpânirea lor; dând răspuns călugării de la Bistrița că Barnovschi V. au făcut schimb cu dânșii dându-le ace poiană a M-rii Bistrița, care ace poiană a M-rii Bistrița luăd-o Barnovski o au dat Mănăstirii sale Hangul. Deci Domnia sa și cu tot satul au hotărât că nu să cade a să lua de la o Mănăstire și a să dea alteia; pentru că acea poiană de mai înainte au fost dreaptă danie și miluire a Sf-tei Monastirii Bisericanii, după cum s'au văzut drepte dresese lor de danie și de miluire pe ace poiană. Ci călugării de la M-rea Bisericanii să stăpânească zisa poiană în pace, iar călugării de la M-rea Bistrița să aibă ași lua poiana lor înapoi de la M-rea Hangul, neavând cu poiana Bisericanilor nici o treabă: fără a se mai trage vreodinioară în giudecată, pentru această poiană. Iar hotarul aceștii poeni să începi din malul Bistriții

de la Stânca Sinodii, și apoi Obreja în gios, din sămne în sămne pe lângă muntele Uscatul, și tot pe lângă munte, până în valea Săcului. Iar de acolo valea în gios, până la apa Bistriții, apoi Bistrița în gios, până la Stânca ce dintăi, și cu atâta îi este tot hotarul, și întru alt chip să nu fie împotriva acestei cărți.

Anaf. 142 f. 58^v—59; la Div. Domnesc Tr.
1450 dos. 48 fila 328 regestă scurtă.

XXXII

1637 (7145) Ghenari 12 Ispisoc sârbesc cu tălmăcirea lui... cuprinzător de giudecată ce au urmat între cămărașul Toderașcu cu giupăneasa sa fata pah. Dabijăi și nepoată de de fiică Nădăbaicului și între călugării de la Bisericanii, zicând ce dintăi că ar fi având și ei parte în aceli două vaduri de moară și că li să împresoară de către călugări pentru cari de la giudecată s'au dat rămași pe cămărașu Toderașcu și soră-sa (sic) hotărându-să că ei să-și caute cu ficiorii Nădăbaicului, iar călugării să stăpânească în veci nesupărați întocmai după zapisul de mai sus.

Anaf. 20 f. 81.

XXXIII

1638 (7146) Zapis de la Irimia i Dumitrașu i sora lor Todosia ficiori Nădăbaicului prin cari mărturisău că au avut (sic) aceli două vaduri de moară mai sus pomenite și tot odată vând și locul giumătate de hotar tot... iar pe ceilaltă giumătate l'au dăruit acei monastiri.

Ibidem.

XXXIV

1638 (7146) April 11. Ispisoc sârbesc cu tălmăcirea lui.... întăritor zapisului de mai sus.

Ibidem.

XXXV

fără velet. Mărturie de la un Tănasă ce au fost vornic și Atanasie egumenul de la M-rea Berzunțul împreună cu alții, cuprinzători că au socotit niște părți de ocină cu două vaduri de moară ce le-au cumpărat călugării de la Bisăricani de la Irimia ficiorul lui Nădăboico ce au fost vornic și de la alți frați ai lui, însă giumătate au cumpărat și giumătate au luat danie pentru sulletele părinților lor și că au aflat cumpără-

turile lui Nădăbaicu două vaduri de moară și 12 pământuri din frunte în sat la Belcești stălpită cu pietri de către Barbă Albă ce au fost staroste de Putna și că au mai ales un pământ din frunte din Românești ce l'au cumpărat călugării de la Cris-tiana, Ilie și Andronic.

Ibidem.

XXXVI

fără velet. Mărturie tot de la acel Tănasă ce au fost vornic și staroste de Putna cu alți împreună, asămini mărtu-risind pentru alegere cumpărăturilor de la Nădăbaicu.

Ibidem.

XXXVII

1639 (7147) Mart 14. Ispisoc sârbesc cu tălmăcirna lui întărilor monastirii pi aceli dou vaduri de mori... adăugând a să erăta că Todosia fata vornicului Nădăbaicu murind, călu-gării de la M-rea [Bisăricanii] au dat zece galbeni pentru în-groparea ei.

Ibidem.

XXXVIII

1642 (7150) Apr. 7. Ispisoc cu tălmăcirea lui... întăritor Mănăstirii Bisăricani pi aceli dou mărturii hotarnice.

Ibidem.

XXXIX

fără velet. [ante 1639] Zapis de la Irimia Nădăbaicu și cu sora sa Tudosia prin care vând și închină Mănăstirii Bisă-ricanii un vad de moară în apa Putnii în gârla din gios la satul Blăceștii și cu tot locul.

Ibidem.

XL

1649(7158) Noembrie 17. Dela D-l Vasile V. ispisoc cuprin-zători de giudecată ce au avut călugării de la Bisăricani cu nepoții și strănepoții lui Ciolpan și după dovezile ce au înfătoșat călugării asupra părții din Orbic s'au dat rămași întărindu-să monastirii vecinica stăpânire.

K. 346 pp. 90—1.

XLI

1652 (7170) luni 20. Hrisovul D-lui Eistrate Dabija V.

pentru giudecata ce au avut călugării de la Bistrița cu călugării dela Monastire Bisăricani, pentru moșie, pentru poeni, și pentru braniști ce au aceli Monastirie la munți, la păduri, hotar lângă hotar la sat la Brășăuții Bistriței și la sat la Vânătorii Bisăricanilor.

Anaf. 135 f. 35v

XLII

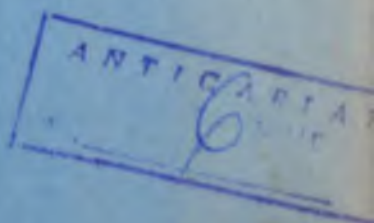
1672 (7181) Dechd. 15. Aecă cu Ursul biv vornic și Pătrașcul Pitariul părcălabii de Neamț, facem știre cu această scrisoare a noastră, precum s'au părăt de față călugării de Bisăricani și călugărițele de piste vale pentru o bucată de loc din hotarul Căueștilor, zecând Bisăricanii că au dat patru zeci de lei ace bucată de loc ce au plătit o moarte a unui copil la vornicu Boul, ce s'au fost găsit pe acel hotar; deci noi am socotit cu oameni buni și am giudecat precum să-și aducă Bisăricanii scrisoare de la vornic Boul, precum să fie dat acei bani. Deci Bisăricanii scrișcare n'au avut precum au dat acei bani, nici marturi să fi spus călugărițelor de acel copil ce ce (sic) s'au găsit pe hotarul lor. De ar fi fost de plată ș'ar fi plătit călugărițele hotarul, ce n'au avut nevoe, nici Bisăricanii au dat banii precum au zis. Deci am socotit să-și ție călugărițele hotarul pe unde au ținut din vac, iar Bisăricanii ca să nu mai aibă treabă a să amesteca la acel hotar, să-și tocmească bolovanii, iar împreună pe loc unde au umblat din vac. Aceasta scriem ca să nu mai aibă a supăra aceasta păra în vac. Să să știe.

Let 7181 Dech.

Iscăliți Ursul biv vornic. Pătrașu Pitariu.

Tr. 1137, op. 1290 dosar 55 fila 106.

6

18-70/1409